

**ZAJEDNIČKO POVJERENSTVO ZA TUMAČENJE I KONTROLU PRIMJENE KOLEKTIVNOG
UGOVORA ZA GRADITELJSTVO (dalje u tekstu KUG)
ODLUKE / TUMAČENJA
(od 2015. do 2021. godine)**

Sindikata graditeljstva Hrvatske i HUP-Udruga graditeljstva Hrvatske sklopili su dana 26. rujna 2015. godine novi Kolektivni ugovor za graditeljstvo (NN broj 115). Prve izmjene i dopune KUG-a sklopljene su dana 20. veljače 2018. godine (NN broj 26/18), druge izmjene i dopune dana 07. srpnja 2020 .godine (NN broj 93/20) te treće izmjene i dopune 15. rujna 2020. godine (104 /20).

Nakon drugih izmjena i dopuna KUG-a dana 14. srpnja 2020. godine potpisan je pročišćeni tekst KUG-a i objavljen u NN 93/20 .

Primjena KUG-a te 1., 2. i 3. izmjene i dopune KUG-a je odlukama ministra nadležnog za rad (NN broj 134/15, 48/18, 115/20) proširena na sve poslodavce i radnike u RH u djelatnostima F Građevinarstvo (prema NKD 2007.)

*Zajednički organ za tumačenje i praćenje primjene KUG-a je osnovan dana 09. srpnja 2003. Dana 20 veljače 2020. godine je promijenjen naziv u **Zajedničko povjerenstvo za tumačenje i kontrolu primjene KUG-a** (dalje u tekstu Zajedničko povjerenstvo). Zajedničko povjerenstvo je održalo od 2015. ukupno osam sjednica donijelo 29 odluka / tumačenja.*

Zajedničko povjerenstvo od 28.05. 2020. godine radi u slijedećem sastavu:

- 1. Jasenka Vukšić, SGH , predsjednica**
- 2. Ivana Šimić, UPG, zamjenica predsjednice ,**
- 3. Darko Jambreković, UPG, član**
- 4. Damir Lemaić, UPG, član**
- 5. Gordana Palajsa, SGH, član/ica**
- 6. Domagoj Ferdebar SGH, član**

Nastavno, u vremenskom slijedu objavljujemo pitanja (u skraćenom obliku) i službena tumačenja Zajedničkog Povjerenstva za tumačenje i kontrolu primjene odredbi važećeg KUG-a iz 2015 godine i njegovih novacija (1.,2.,i 3. izmjena i dopuna KUG-a)

PODRUČJE PRIMJENE KUG-a (članak 2 .i 3. KUG-a)

Pitanja (3 poslodavca)

- *da li je društvo koje obavlja poslove humanitarnog razminiranja i ima upisanu djelatnost po NKD razred 43.33. Postavljanje podnih i zidnih obloga (a to je područje građevinarstva), dužno primjenjivati odredbe KUG-?*
- *u trenutku postavljanja upita tvrtka nije bi članica HUP-UPG, te je dostavila izvadak iz sudskog registra i popis djelatnosti koju obavlja te razvrstavanje prema djelatnosti u DZS, da li je obveznik primjene KUG-a*
- *poduzeće se bavi projektiranjem arhitektonskih projekata, građevinskih projekata..., ali u svojoj djelatnosti poduzeće ima i građevinarstvo, inženjerske djelatnosti, nadzor i ostale poslove vezane za građevinarstvo je li obvezna primjena KUG-a*

1.Odluka /tumačenje članka 2. i 3. KUG-a područje primjene KUG-a (od dana 24.03. 2016.)

Odredbama Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (NN broj 115/15; dalje KUG) koji je sklopljen na razini HUP–UPG, određuje se razina njegove primjene odnosno određuju se osobe koje obvezuje i na koga se primjenjuju pravna pravila sadržana u KUG- u.

Iz navedenih odredbi proizlazi da se KUG primjenjuje :

- **na sve fizičke i pravne osobe članice HUP-UPG koje su u vrijeme sklapanja Ugovora bile ili su naknadno postale njezini članovi (članak 3.),**
- **na sve fizičke i pravne osobe (poslodavce), članice HUP-UPG koje obavljaju pojedine djelatnosti iz područja građevinarstva (primjerice navedene) i srodne djelatnosti koje su upisane u sudski registar i klasificirane prema Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti ili utvrđene posebnim zakonom (članak 2.),**
- **na radnike svih struka kod tih pravnih osoba (poslodavaca) kada ih KUG obostrano obvezuje.**

Dakle, prema odredbi članka 3. KUG-a, temelj za primjenu KUG-a je članstvo u HUP-UPG, te se kolektivni ugovor primjenjuje na sve poslodavce, (fizičke i pravne osobe) koje su u vrijeme sklapanja bile ili su naknadno postale članice.

Što se tiče važenja KUG-a u djelatnostima, odredbom članka 2. KUG-a se određuje da se KUG primjenjuje na poslodavce u djelatnostima iz područja građevinarstva (koje primjerice navodi) te srodnim djelatnostima, koje su :

- **klasificirane prema Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) ili utvrđene posebnim zakonom i**
- **upisane u sudski registar.**
-

Što se tiče primjene KUG-a na radnike, poslodavac kojeg obvezuje KUG, mora svim radnicima (svih struka) osigurati ugovorenu razinu prava, osim ako KUG-om nije određeno drugačije (članak 5. KUG-a. radnici s posebnim ovlastima mogu biti izuzeti).

Važno je napomenuti da se neovisno o članstvu u HUP-UPG, KUG primjenjuje i temeljem Odluke ministra nadležnog za rad, koja je donesena dana 03.12.2015. godine (NN broj 134/15), a stupila je na snagu 19.12.2015. godine.

To znači da se od stupanja na snagu ove odluke, neovisno o članstvu u HUP-UPG, KUG primjenjuje na sve poslodavce i radnike u djelatnostima građevinarstva (F Građevinarstvo prema NKD –u). Prilikom procjene primjene KUG-a temeljem spomenute Odluke na pojedinog poslodavca, treba polaziti od kriterija iz odredbe članka 2. KUG-a koji uređuje važenje istog u djelatnostima.

DODATAK KOLEKTIVNOM UGOVORU – UPUĆIVANJE RADNIKA NA RAD U INOZEMSTVO

- **Pitanja poslodavca , članice HUP-UPG za primjenu Dodatka KUG-u**
- **koja sva prava (osim plaće) je poslodavac dužan osigurati radniku kod upućivanja na rad u inozemstvo sukladno novom KUG-u (smještaj, prijevoz, terenski dodatak itd.)?**
- **terenski dodatak nije reguliran dodatkom KU - znači li to da radnik nije u obvezi isplatiti radniku isti?**
- **tumačenje odredbe članka 15. Dodatka KUG - ako radnika uputimo na rad u Njemačku - znači li to da nisu u obvezi osigurati dodatak za upućivanje odnosno smještaj ili naknadu za smještaj?**
- **što podrazumijeva pojam "Dodatak za upućivanje iz članka 15. Dodatka KU – da li to uključuje samo naknadu za smještaj ili je još nešto?**

2.Odluka /tumačenje članka 1., 2.,3., Dodatka KUG-a - Upućivanje na rad u inozemstvo (od dana 24.03.2016.)

Sukladno članku 1. stavak 2. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (KUG) te članku 1. i članku 2. st. 2. Dodatka KUG-a, prilikom upućivanja radnika na rad u inozemstvo, proizlazi obveza poslodavca da prilikom upućivanja radnika na rad u inozemstvo, primjenjuje propise zemlje rada (u što su uključeni i kolektivni ugovori ako im je primjena proširena). Propise RH i odredbe Kolektivnog ugovora za graditeljstvo te odredbe Dodatka koji je sastavni dio KUG-a, poslodavac je dužan primjenjivati u slučaju ako je dopušteno uvjete rada urediti neovisno od propisa zemlje rada odnosno kada to nije u suprotnostima s propisima zemlje rada.

Dakle, prava i obveze radnika će na radu u inozemstvu će ovisiti o tome koji pravni izvori se moraju primjenjivati, i sukladno članku 3. Dodatka KUG-u uređuju se ugovorom o radu o upućivanju na rad u inozemstvo /ili pisanom potvrdom.

Isto tako, isplata vrste i visine ostalih materijalnih prava u inozemstvu ovisi da li se radnici upućuju u zemlje u kojima je obvezna primjena propisa zemlje rada (ili kolektivnog ugovora zemlje rada čija primjena je proširena), ili se upućuju u zemlje u kojima je dopušteno uvjete rada urediti neovisno od propisa zemlje rada.

Ako je dopušteno uvjete rada urediti neovisno od propisa zemlje rada odnosno ako nije suprotno propisima zemlje rada, poslodavac upućenom radniku u inozemstvu u pravilu osigurava tzv. dodatak za upućivanje koji obuhvaća materijalna prava radnika (smještaj, prehranu i lokalni prijevoz -od smještaja do posla i nazad) u visini i na način kako je to uređeno KUG-om i propisima RH. Poslodavac može u cijelosti ili djelomično prilikom isplate dodatka umanjiti ovaj dodatak ukoliko sam osigurava nešto od navedenoga.

U slučaju iz članka 15. Dodatka KUG-a prema kojem se radniku upućenom u zemlju rada u kojoj je znatnija razlika u visini plaće prema RH (npr. Njemačka), dodatak za upućivanje, u pravilu smanjuje odnosno ograničava samo na osiguranje smještaja radnika na teret poslodavca ili isplata naknade radniku za smještaj i to ovisno o visini stvarnih troškova smještaja.

TERENSKI DODATAK (članak 54. KUG-a)

Pitanja:

- **poslodavca - Kako se tretira prijevoz do gradilišta na račun tvrtke mora li ga poslodavac osigurati ili isplatom terenskog dodatka organizacija prijevoza prelazi na radnika? Kako se tretira osiguran smještaj radnika na gradilištu, da li isplatom terenskog dodatka poslodavac ne mora osigurati smještaj . Troškovi smještaja radnika nisu priznavani kao terenski dodatak**
- **sindikalna podružnica SGH -: radnici rade na gradilištu npr, Dubrovniku i imaju veće troškove za prehranu od 90 kuna dnevno . Da li im je poslodavac dužan nadoknaditi razliku, odnosno isplatiti veći iznos terenskog dodatka od 90 kuna dnevno ako su troškovi prehrane veći ; da li je poslodavac dužan svojim aktom kategorizirati visinu dodatka prema stvarnim troškovima prehrane na terenu na različitim lokacijama te ako su oni veći od 90 kuna, veće iznose do maksimalno 170 kuna odrediti u tom aktu i isplaćivati terenski dodatak sukladno tom aktu?- kako se tretira prijevoz do gradilišta na račun tvrtke mora li ga poslodavac osigurati ili isplatom terenskog dodatka organizacija prijevoza prelazi na radnika?**

3.Odluka /tumačenje odredbe članka 54. KUG-a - Terenski dodatak (od dana 24.03.2016.)

Sukladno odredbi članka 54. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo radnik koji boravi i radi izvan sjedišta poslodavca ili sjedišta izdvojene poslovne jedinice i izvan mjesta svojeg prebivališta ili uobičajenog boravišta ostvaruje pravo na terenski dodatak koji mu pokriva povećane troškove prehrane i ostale troškove na terenu. Uzimajući u obzir porezne propise koji preciznije definiraju terenski dodatak, radnik to pravo ostvaruje pod uvjetom da je mjesto rada udaljeno od gore navedenih mjesta najmanje 30 km. Pod ovim uvjetima, terenski dodatak se radniku može isplatiti i u slučajevima kada ne postoji potreba za noćenjem radnika na terenu.

Sukladno st.2. članka 54. KUG-a terenski dodatak iznosi od 90-170 kuna. Sukladno st.4. članka 54. Poslodavac utvrđuje pripadajući iznos terenskog dodatka srazmjerno troškovima prehrane koje imaju radnici na pojedinim gradilištima. Iz navedenih odredbi proizlazi da je poslodavac radniku obvezan isplatiti minimalni puni iznosa terenskog dodatka, u visini 90 kuna ako mu nije osigurao niti jedan obrok dnevno.

Dakle, Iz odredbe članka 54. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo proizlazi da Poslodavac autonomno (Pravilnikom, odlukom) određuje pripadajući iznos terenskog dodatka na pojedinim lokacijama (gradilištima) srazmjerno troškovima prehrane i srazmjerno ostalim troškovima ovisno o lokalnim prilikama i okolnostima koje utječu na njih. Pri utvrđivanju pripadajućeg iznosa terenskog dodatka, Poslodavac je vezan spomenutim propisanim okvirima u članku 56. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo i poreznim propisima.

Vezano za putne troškove, radnik ima pravo na pokriće troškova prijevoza s posla i na posao (vidi čl.56 KUG-a) i oni ne isključuju isplatu terenskog dodatka. Dakle poslodavac treba radniku uz troškove prijevoza nadoknaditi povećane troškove rada i boravka na terenu.

TROŠKOVI PRIJEVOZA S POSLA I NA POSAO (članak 56 KUG-a)

Pitanje poslodavca da li poslodavac može posložiti svoj način plaćanja prema udaljenosti od upravne zgrade i pogona pa da pri tome npr. u krugu 5 km svi primaju 400 kuna (zbog nepravilnosti u isplatama voznih karata npr. primjeri Trnovec i drugi kraj grada Varaždina je ista udaljenost, ali su troškovi jako različiti? ; traže pojašnjenje da li je poslodavac u obvezi isplaćivati troškove kako je navedeno samo u jednom smjeru ili se to odnosi i na povratak radnika s posla (pri čemu bi mu isplaćivali naknadu u iznosu od 2 kune po km udaljenosti)

4.Odluka/ tumačenje odredbe članka 56. KUG-a -Troškovi prijevoza (od dana 24.03.2016.)

Sukladno stavku 1. članka 56. KUG-a visina naknade troškova prijevoza radnika na posao i s posla vezuje se za visinu stvarnih troškova prijevoza javnim prometom prema cijeni mjesečne ili pojedinačne karte ili za visinu najpovoljnije cijene prijevoza za poslodavca u slučaju više alternativnih prijevoza, a ne prema udaljenosti od sjedišta poduzeća ili pogona.

Iz odredbe članka. 56. st. 3. KUG-a proizlazi da se naknada od 1,00 kn po km odnosi na kilometre u jednom smjeru. Navedena naknada se isplaćuje radniku samo u slučaju da nema organiziranog javnog prijevoza .Nema zapreke da poslodavac nadoknadi radniku troškove u većem iznosu.

DAR U NARAVI (članka 64. stavak 2. KUG-a)

Pitanje poslodavca : Da li je isplata dara u naravi radniku uvjetovana bilo čime osim činjenicom da je radnik u radnom odnosu? ; ima li radnik u slučaju da ne primi dar u naravi pravo potraživati samo predaju dara ili može potraživati isplatu u novcu?

5.Odluka /tumačenje odredbe članka 64.KUG-a - Dar u naravi (od dana 24.03.2016.)

Sukladno odredbi članka 64. stavak 2. KUG-a radnik ima pravo na dar u naravi što znači da u trenutku stjecanja prava isti mora biti u radnom odnosu kod poslodavca na određeno ili neodređeno vrijeme s punim ili nepunim radnim vremenom.

Radnik ima pravo potraživati dar u naravi u obliku kao što je navedeno u stavku 2. članka 64. KUG-a, a ne isplatu u novcu. Ako radnik ne ostvari navedeno pravo, može tražiti zaštitu prava kod poslodavca sukladno članku 70. i 71. KUG-a.

DODATAK ZA OTEŽANE UVJETE RADA (ČLANAK 42. KUG-a)

Pitanje: radničkog vijeća, odnosi se na definiranje teške građevinske mehanizacije odnosno koji poslovi spadaju u "tešku građevinsku mehanizaciju " Nadalje, navode da njihova tvrtka ima kućni kolektivni ugovor , te da spadaju i pod primjenu KUG-a. Njihovi strojari rade na strojevima za koje je potreban izvanredni prijevoz i smatraju da su zakinuti u plaći odnosno koeficijentu. Isto tako nemaju dodatak za rad na teškim građevinskim strojevima.

6.Odluku /tumačenje odredbe članka 42. i Tarifa KUG-a (od dana 07.03.2017.)

Sukladno odredbi članka 39. KUG-a u tarifnom dijelu koji se nalazi u prilogu 1. izvršeno je razvrstavanje i vrednovanje pojedinih poslova odnosno radnih mjesta na osnovi složenosti i normalnih uvjeta rada na tim radnim mjestima , a svi poslovi odnosno radna mjesta razvrstani su u 10 grupa.

Poslovi radnog mjesta strojar teških građevinskih strojeva su razvrstani u Va grupu, a poslovi strojara teških građevinskih strojeva specijalist u Vb grupu.

Napominjemo da ZOT nije ovlašten tumačiti druge kolektivne ugovore ili druge izvore prava, ali vezano za primjenu pojedinih pravnih izvora radnog prava na radnike (u konkretnom slučaju granski kolektivni ugovor i kućni kolektivni ugovor) upućujemo na princip (načelo) primjene najpovoljnijeg prava za radnika, prema odredbi članka 9. Zakona o radu.

Odredbom članka 42 KU-a uređen je dodatak za otežane uvjete rada. Propisani elementi teških uvjeta rada u KUG-u, koji se uzimaju u obzir kod (detaljnijih) uređivanja ovih pitanja u Pravilnicima o radu, navedenom odredbom KUG-a su uređeni orijentacijski u smislu vrste poslova i minimalne visine novčane naknade/ odnosno visine dodatka.

Tako će se, sukladno spomenutoj odredbi između ostalih, osnovna plaća radnika na teškim građevinskim strojevima povećati za sate rada, minimalno 5 % uz uvjet da radnik povremeno radi u uvjetima rada težima od normalnih uvjeta rada radnog mjesta na kojima je stalno raspoređen i za koje mu je utvrđena osnovna plaća.

U slučaju rada u uvjetima koji se po više osnova smatraju težim od normalnih za dotično radno mjesto , osnovna plaća radnika će se povećati za najveći utvrđeni dodatak.

Vezano za tumačenje vrednovanja poslova vozača teškog teretnog vozila i vozača teškog teretnog vozila – specijalistu upućujemo na tumačenje ZOT-a od dana 16.08.2005. godine (objavljeno na web stranicama HUP-UPG i SGH)

RAD BLAGDANOM (članak 45.stavak 3)

Poslodavac, članica HUP-UPG , ukazala je na nemogućnost primjene članka 45. stavak 3 KUG-a .

7.Odluka: ispravak/tumačenje odredbe članka 45 .stavka 3. KUG-a - Rad blagdanom (od dana 07.03.2017.)

Odredba članka 45.stavak 3. KUG-a glasi:

" Za rad u dane blagdana i neradne dane utvrđene Zakonom radnik ima pravo na uvećanu plaću 50% i naknadu plaće u visini utvrđenoj u članku 51. stavak 2. Ugovora."

Budući je u odredbi članka 45. stavak 3. pogrešno upisan broj članka, isti se ispravlja na način da se u navedenoj odredbi umjesto brojke " 51." upisuje brojka " 49." tako da članak 45. stavak 3. KUG-a sada glasi:

"Za rad u dane blagdana i neradne dane utvrđene Zakonom radnik ima pravo na uvećanu plaću 50% i naknadu plaće u visini utvrđenoj u članku 49. stavak 2. Ugovora."

Upućuje se prijedlog HUP-UPG, da sukladno Pravilniku o objavi kolektivnih ugovora podnese zahtjev za ispravak teksta KUG-a u službeno glasilo "Narodne Novine" gdje je isti objavljen.

VAŽENJE KUG-a U DJELATNOSTIMA članak 2 KUG-a

Pitanja:

- **poslodavca o obvezi primjene KUG-, bez obzira s obzirom na NKD šifru 3821- obrada i zbrinjavanje neopasnog otpada, i iz razloga jer ima zaposlenih djelatnika građevinske struke (zidara, skelara) koji obavljaju neke poslove iz područja niskogradnje (zidanje šahti, postavljanje rubnjaka) poslove iz visokogradnje (uređenje interijera, zidanje manjih građevinskih objekata, eventualno izrada fasada) te uz betonažu ostale završne radove u građevinarstvu . Komunalac ma registritranu djelatnost- građenje, projektiranje i nadzor nad gradnjom.**
- **poslodavca -ukoliko se gospodarski subjekt, a na kojeg se primjenjuje KUG , bavi i metalnom djelatnošću, točnije projektiranjem i proizvodnjom: (metalnih dijelova, komponenti i konstrukcija,...;)- da li može primjenjivati, i koji bi to bio, kolektivni ugovor za metalnu industriju? Da li bi u tom slučaju trebao imati izdvojenu jedinicu, odnosno na koji bi način bilo moguće da se na pogon koji se bavi metalnom industrijom, a ne graditeljstvom, primjenjuje samo kolektivni ugovor za metalnu industriju?**
- **Sudska vještakinja za ekonomiju i financije postavlja pitanje vezano za primjenu Kolektivnog ugovora za graditeljstvo iz 2001. i njegovih izmjena vezano za poslodavca koji obavlja djelatnosti građevinarstva ali koji nikada nije bio član HUP-UPG.**

8.Odluka /tumačenje odredbe članka 2. KUG-a -Važenje KUG-a u djelatnostima (od dana 07.03.2017.)

1. Sukladno odredbi članka 2. KUG se primjenjuje na sve poslodavce (fizičke i pravne osobe) u djelatnostima iz područja građevinarstva (koje primjerice navodi u odredbi članka 2.) te srodnim djelatnostima, koje su :

- klasificirane prema Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) ili utvrđene posebnim zakonom i

- upisane u sudski registar

Radi navedenog, činjenica da kod poslodavca rade i radnici druge struke nije odlučna za primjenu Kolektivnog ugovora za neku drugu djelatnost.

Upućujemo na odluku ZOT-a o tumačenju odredbi 2.i 3. KUG_a od dana 24.03.2016. godine, te na odredbu članka 9. Zakona o radu (NN broj 93/14) vezano za primjenu načela (principa) povoljnijeg prava za radnika za slučaj kada egzistiraju dva kolektivna ugovora kod istog poslodavca.

Vezano za upit o primjeni Kolektivnog ugovora za graditeljstvo iz 2001. godine i njegovih izmjena i dopuna (1-5) na poslodavca koji obavlja djelatnosti građevinarstva, ali koji nije nikada bio član HUP-UPG upućujemo na Odluke ministra nadležnog za rad o proširenju primjene KUG-a i njegovih izmjena (NN broj: 56/02, 120/03, 75/05, 104/05, 81/07, 20/08

te odredbu članka 232 .Zakona o radu (NN broj 93/14)

DODATAK NA RADNI STAŽ (članak 41. KUG a)

Pitanje poslodavca: da li se dodatak na radni staž obračunava za staž i u zemlji i inozemstvu, ili samo za staž u zemlji?

9.Odluku /tumačenje odredbe članka 41. KUG-a -Dodatak na radni staž (od dana 07.03.2017.)

Sukladno odredbi članka 41. KUG-a osnovna plaća radnika povećava se za svaku navršenu godinu radnog staža 0,5% Kolektivni ugovor ne pravi razliku prema mjestu ostvarenog staža, već se naknada za radni staž obračunava na ukupan staž koji je upisan u radnu knjižicu uvećan za tekući radni staž kod poslodavca odnosno obračunava se na ukupni radni staž evidentiran u e-radnoj knjižici

TROŠKOVI PRIJEVOZA (članak 56 . KUG-a)

Pitanje poslodavca - ukoliko radniku nije omogućen prijevoz u oba smjera na način da nema javnog prijevoza za povratak kući da li to znači da poslodavac primjenjuje stavak 3. članka 56. KUG-a ?; Do koje se udaljenosti tolerira udaljenost od kuće do javnog prijevoza i od posla do javnog prijevoza, da bi se uopće mogao primijeniti stavak 1. članka 56.?

10. Odluka/tumačenje odredbe članka 56 KUG-a -Troškovi prijevoza na posao (od 07.03.2017.)

Sukladno odredbi članka 56 stavak 1. i 2. KUG-a u slučajevima kada postoji javni prijevoz, radnik ima pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla u visini stvarnih troškova prijevoza javnim prometom prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne karte. Radnik će imati pravo na troškove prijevoza s posla i na posao u visini one vrste javnog prometa koja je najpogodnija za poslodavca u slučajevima kada postoji mogućnost korištenja više alternativnih sredstava javnog prometa različite cijene.

Iz odredbe članka 56 . stavak 1. i 2. KUG-a proizlazi da radnik ima pravo na naknadu troškova prijevoza s posla i na posao ako je minimalna udaljenost na relaciji od adrese stanovanja do mjesta rada jednaka ili veća od udaljenosti između dvije postaje javnog prijevoza.

Samo u slučajevima kada ne postoji javni prijevoz, radnik ima pravo za svaki dan rada, na naknadu troškova prijevoza u iznosu od 1,00 kunu po kilometru udaljenosti do radnog mjesta u jednom smjeru.

IZ navedenih odredbi proizlazi radnik ima pravo na javni prijevoz u jednom ili u oba smjera, ako isti egzistira, a plaćanje naknade troškova prijevoza u iznosu 1,00 kuna po kilometru udaljenosti do radnog mjesta u jednom smjeru će se isplaćivati radniku samo u slučaju da ne postoji javni prijevoz (bilo u jednom ili u oba smjera) .

STANKA (članak 28.KUG- a)

Pitanje: Sindikalne podružnice SGH i SMH - industrijski sindikat dostavile su Odluku poslodavca o tjednom i dnevnom rasporedu radnog vremena prema kojoj se radi 40 sati tjedno na način da je radno vrijeme raspodijeljeno na 5 radnih dana od ponedjeljka do četvrtka od 7,00 do 12,30 te od 13,00 do 16 sati a petkom od 7,00 do 13,00 sati. Radnici imaju plaćenu stanku od ponedjeljka do petka u trajanju 30 minuta u vremenu 12,00 do 12,30 sati . Vrijeme između 12,30 i 13,00 sati od ponedjeljka do četvrtka smatra se neplaćenom stankom. Mole da im ZOT da pisano tumačenje da li je predmetna odluka u skladu Zakona o radu i KUG-a?

11.Odluka/ tumačenje odredbe članka 28. KUG-a Stanka (od 07.03.2017.godine)

Sukladno odredbi članka 28. stavak 1-4 KUG-a regulirano je pravo radnika na plaćenu stanku u trajanju 30 minuta . Radnik koji radi najmanje 6 sati dnevno ima svakog radnog dana pravo na odmor / plaćenu stanku od 30 minuta. Nabrojene su pojedine specifičnosti vezane za korištenje plaćene stanke koje se mogu detaljnije urediti ugovorom o radu (način ostvarivanja prava na odmor kod obavljanja poslova čija narav ne dozvoljava prekid rada, vrijeme korištenja tijekom radnog vremena).

U stavku 5. članka 28. KUG-a predviđa se mogućnost uvođenja neplaćene stanke u trajanju 30 minuta, ali tek nakon 10 sati rada. Iz naprijed navedenog proizlazi da tijekom dnevnog rasporeda radnog vremena unutar 10 sati radnici mogu koristiti samo plaćene stanke na način kako je to predmetnom odredbom ugovoreno.

Napominje se da ZOT nije nadležan tumačiti odredbe Zakona o radu.

TERENSKI DODATAK / DEFINIRANJE RADA NA TERENU (članak 54. KUG-a)

Pitanje poslodavca vezano za rad na terenu - može li se terenom smatrati i gradilište na kojem radnik radi i koje je udaljeno više od 30 km od njegova mjesta prebivališta ili boravišta, ali nije udaljeno više od 30 km od sjedišta poslodavca?

12.Odluku /tumačenje odredbe članka 54. KUG-a -Terenski dodatak (od 10.07.2018.)

U smislu odredbi KUG-a radom na terenu se smatra rad na terenu sukladno važećim poreznim propisima, pa prema odredbi čl.5.st.9. Pravilnika o porezu na dohodak radnik ostvaruje pravo na terenski dodatak kada su kumulativno ispunjeni uvjeti da se radi o obavljanju poslova izvan sjedišta poslodavca ili sjedišta izdvojene poslovne jedinice i izvan mjesta radnikovog prebivališta ili uobičajenog boravišta pri čemu je mjesto rada udaljeno od tih mjesta najmanje 30 kilometara.

VAŽENJE KUG-a U DJELATNOSTIMA (članak 2 .KUG-a)

Pitanje poslodavca: tvrtka je članica HUP-Udruge industrije nemetala, građevinskog materijala i rudarstva. Svake godine tvrtka potpisuje Kolektivni ugovor sa sindikatom u tvrtki koji je podružnica SGH. Temeljem toga, potpisan je i KU za 2018. godinu.

Tvrtka ima u popisu svojih djelatnosti i registrirane odnosno upisane javni registar pojedine djelatnosti iz područja graditeljstva, ali iste ne obavlja uopće.

Je li se tvrtka dužna pridržavati Kolektivnog ugovora za graditeljstvo i Odluke o proširenoj primjeni ili ne?“

13.Odluka /tumačenje odredbe članka 2. KUG-a - Važenje KUG-a u djelatnostima (od 10.07.2018.)

KUG se primjenjuje na sve fizičke ili pravne osobe u djelatnosti visokogradnje, niskogradnje i hidrogradnje, montažerskih radova, instalacijskih i završnih radova u građevinarstvu, projektiranja i srodnih i tehničkih usluga u druge srodne djelatnosti kada su kumulativno ispunjena dva uvjeta, i to:

- **obavljanje gore navedenih djelatnosti**
- **gore navedene djelatnosti ima upisane u sudski registar i klasificirane sukladno Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti ili utvrđene posebnim zakonom**

DODATAK NA RADNI STAŽ (članak 41.KUG-a)

Pitanje poslodavca, članice HUP UPG se odnosi na tumačenje odredbe članka 41. stavak 2. i glasi: jasno je da novozaposleni radnici idu od nule sa stažem. Međutim nije jasno da li se postojećim radnicima skida dodatak na staž koji trenutno imaju, na način da im se priznaje samo dio staža kod poslodavca?. Pitanje se dalje odnosi se na tumačenje i pojašnjenje odredbe članka 41. stavak 4., jer, kako navode, nije jasno što se time htjelo reći?

14. Odluka /tumačenje odredbe članka 41. KUG - Dodatak na staž (od dana 28.05.2020.)
Prema odredbi članka 41. stavak . 2. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo radniku (NN 115/15, 26/18) pripada povećanje osnovne plaće u visini 0,5% za svaku navršenu godinu staža, i to za neprekinuti staž kod poslodavca.

Odredba članka 41. KUG-a obvezuje članice UPG prema radnicima od dana stupanja na snagu 1. izmjena i dopuna KUG-a tj. od 01.03. 2018. godine, a ostale poslodavce obvezuje od dana stupanja na snagu Odluke o proširenju primjene KUG-a tj. od 07.05.2018. godine, osim ako ugovorom o radu, pravilnikom o radu ili kolektivnim ugovorom o radu sklopljenim na razini poslodavca ovo pravo nije povoljnije uređeno za radnike.

Sukladno članku 41. stavak 1. i 2. pretpostavka za ostvarenje prava na povećanje osnovne plaće radnika po osnovi radnog staža za svaku navršenu godinu staža kod poslodavca u visini 0,5% je neprekinuti radni staž ostvaren kod poslodavca.

U smislu članka 41. prekidom radnog staža radnika, kod poslodavca se ne smatra:

- **prekid staža radi korištenja neplaćenog dopusta**
- **prekid staža zbog otkaza ugovora o radu od strane poslodavca, ako se radnik ponovno zaposlio kod tog poslodavca. U neprekinuti staž se uračunava i prethodni staž ostvaren kod tog poslodavca prije otkaza .**
- **radni staž koji je ostvaren kod pravnih prednika poslodavca ili je ostvaren u povezanim društvima sa poslodavcem**

VAŽENJE KUG-a u DJELATNOSTIMA (članak 2 KUG-a)

Pitanje poslodavaca (2)

- tumačenje kolektivnog ugovora za graditeljstvo vezano za primjenu kolektivnog ugovora tj. upit glasi: da li je obveznik primjene KUG-a s obzirom da je prilikom osnivanja obavljala pretežito građevinsku djelatnost (pripreme građevinske radove) a sada obavlja pretežitu djelatnost prijevoza, a rad strojeva predstavlja minimalni udio u prihodima? . Nije napravljena promjena pretežite djelatnosti prema NKD.
- Da li tvrtka koja po NKD ima djelatnost 71.11. Arhitektonske djelatnosti, te fakturira usluga izrade projektne dokumentacije spada u obveznike KUG-a?

15.Odluka/tumačenje odredbe članka 2. KUG-a - Važenje KUG-a u djelatnostima (od 28.05.2020.)

Sukladno odredbi članka 2. KUG (NN 115/15, 26/18) se primjenjuje na sve poslodavce (fizičke i pravne osobe) koje obavljaju djelatnosti iz područja građevinarstva (koje primjerice navodi) te srodnim djelatnostima, koje su :

- klasificirane prema Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) ili utvrđene posebnim zakonom i

- upisane u sudski registar

Za primjenu Kolektivnog ugovora za graditeljstvo je relevantno da poslodavac obavlja djelatnost iz područja građevinarstva te srodnih djelatnosti , dakle i arhitektonske djelatnosti, koje su klasificirane i upisane u sudski registar, bez obzira na opseg obavljanja djelatnosti.

JEDNOKRATNI DODATAK NA PLAĆU (članak 47 .KUG-a)

Pitanje poslodavca vezano za primjenu odredbe članka 47. KUG-a za radnike koji rade u tvrtci 6 mjeseci i ostvarili su pravo na puni godišnji odmor te za radnike koji su u tvrtci manje od 6 mjeseci.?

Napomena: o primjeni članka 47.Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (NN 115/15, 26/18) - jednokratni dodatak na plaću na sjednici Zajedničkog povjerenstva dana 28.05.2020. nije postignuto suglasje oko tumačenja i odluka nije izglasana.

PLAĆENI DOPUST (članak 3.2 KUG-a)

Pitanja poslodavca . pravo na plaćeni dopust u slučaju smrti roditelja bračnog supružnika, djedova , baka, braće i sestara i glasi : Da li npr. radnik ima pravo na plaćeni dopust u slučaju smrti ženina oca, koji živi daleko u RH i izvan RH , te da li je pravo vezano uz neko uzdržavanje i slično. Isto tako važi pitanje i u slučaju smrti djedova i baka; te što se smatra selidbom. (u novu kuću, tj da je značajna selidba ili ako netko mijenja podstanarstvo ...)

16.Odluka / tumačenje članka 32. stavak 1. točka 4 i 5. KUG-a)- plaćeni dopust (od 28.05.2020.)

Sukladno odredbi članka 32. stavak 4. KUG-a (NN 115/15, 26/18) u slučajevima smrti roditelja bračnog supružnika, djedova, i baka, braće i sestara radnika, radnik ima pravo na oslobađanje od obveze rada u trajanju 1 (jedan) radni dan uz naknadu plaće (plaćeni dopust). Navedena prava radnika nisu vezana odnosno uvjetovana dodatnim okolnostima. (kao što je primjerice uzdržavanje, zajedničko kućanstvo).

Sukladno odredbi 32. stavak 1. točka 5. pravo selidbe u isto ili drugo mjesto radnik ima pravo na oslobađanje od obveze rada u trajanju 1 (jedan) radni dan uz naknadu plaće (plaćeni dopust). Navedeno pravo radnik ostvaruje kod svakog preseljenja kojim mijenja svoju adresu stanovanja odnosno svoje prebivalište ili boravište te je dužan isto i dokazati javnom ispravom.

NAJNIŽE OSNOVNE PLAĆE / TARIFNI STAVOVI (članak 38 i 39 KUG-a)

Pitanje poslodavca se odnosi na primjenu odredbi članka 38. i 39. KUG –a , odnosno tumačenje primjene tarifnih stavova – temeljem najniže osnovice u 2020. godini.

Napomena : *Vezano za tumačenje odredbi članka 38 i 39. KUG-a (NN broj 115/15, 26/18) Zajedničko povjerenstvo je dana 28.05.2020 godine donijelo slijedeću odluku:*

„Nije postignuto suglasje oko donošenja Odluke / tumačenja Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (NN br. 115/15, 26/18) vezano za pitanje poslodavca ...iz razloga što nije dovoljno precizno za tumačenje . Poziva se poslodavacda precizira pitanje“

TARIFNI STAVOVI (članak 39.KUG-a)

Pitanje poslodavca. Naši ugovori o radu sklopljeni su s vozačima srednje stručne spreme (SSS) na radna mjesta vozača teretnih vozila (preko 7.5 t), ali ne prema radnim mjestima navedenim u KUG-u - nemamo KV niti VKV vozača. Svima se obračunava beneficirani radni staž. Kontaktirali smo pravne savjetnike RRiF-a i dobili uputu da u navedenom smislu ne možemo primjenjivati KUG-u, budući da navedena radna mjesta kod nas ne postoje i da zadržimo postojeće ugovore o radu u obliku u kojem su sada. Sve ostalo iz KU-a je primjenjivo. Budući da smatramo da je vaša udruga mjerodavna za odgovor na postavljeno pitanje, molim za potvrdu navedenog ili uputu koju osnovnu plaću iz tablice tarifnih stavova KU-a obračunavati za radnike (IV.a, V.a ili V.b).

17.Odluka /tumačenje odredbe članka Članak 39. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo - Tarifni stavovi (od 07.10.2020.)

Sukladno članku 39. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo(NN broj 115,/15 26/18, 102/20, 104/20), u Tarifnim stavovima je izvršeno razvrstavanje i vrednovanje pojedinih poslova -radnih mjesta na osnovi složenosti i normalnih uvjeta rada na tim radnim mjestima za ukupno 10 grupa. Za svaku grupu i podgrupu složenosti , poslovi odnosno radna mjesta su određeni primjerice i to prema kvalifikaciji i nazivu ili samo prema nazivu posla- radnog mjesta.

U IVa, Va i Vb grupama KV i VKV kvalifikacija se odnosi za tipične građevinske poslove, dok su ostali pobrojani po nazivu posla -radnog mjesta kao što je slučaj i za vozače teških teretnih vozila. S obzirom da se poslovi – radno mjesto nalaze u dvije grupe i dvije podgrupe složenosti poslova to pretpostavlja njihovu različitu složenost i vrednovanje. Sukladno članku 8. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo, poslodavac samostalno utvrđuje svoj organizacijski ustroj, organizacijske i radne dijelove , strukturu i broj radnika i uvjete koje radnici moraju ispunjavati za obavljanje pojedinih poslova ako to zakonom ili drugim propisom nije propisano. Na temelju navedenog vrednuje poslove - radna mjesta i pri tome mora voditi računa da osnovna plaća za pojedina radna mjesta ne može biti niža od visine osnovnih plaća utvrđenih tarifnim stavkama iz Kolektivnog ugovora za graditeljstvo. Ako su osnovne plaće radnika, utvrđene u aktima poslodavca ili ugovorom o radu u većem novčanom iznosu , i time povoljnije za radnika, nema zapreke da se radnicima iste isplaćuju pri čemu treba voditi računa o načelu „jednaka plaća za jednaki rad “.

TERITORIJALNO VAŽENJE KUG-a i VAŽENJE U DJELATNOSTIMA (članak 1. i 2. KUG-a)

Pitanje poslodavca : Da li se kolektivnu ugovor za graditeljstvo primjenjuje i na podružnicu talijanskog društva - hrvatska podružnica društva koje ima sjedište u Italiji? Djelatnost društva je klasificirana u razredu F

18. Odluku /tumačenje odredbe članak 1., i 2., Kolektivnog ugovora za graditeljstvo Teritorijalno važenje KUG-a i važenje u djelatnostima (od dana 07.10.2020.)

Sukladno članku 1. stavak 1. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo, (NN broj 115,/15 26/18, 102/20, 104/20) isti se primjenjuje na teritoriju Republike Hrvatske.

Sukladno odredbi članka 2. Kolektivni ugovor za graditeljstvo se primjenjuje na sve poslodavce (fizičke i pravne osobe) koje obavljaju djelatnosti iz područja građevinarstva (koje primjerice navodi) te srodnim djelatnostima, koje su :

- **klasificirane prema Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) ili utvrđene posebnim zakonom (npr. Zakon o gradnji) i**
- **upisane u sudski registar**

Dakle, za primjenu Kolektivnog ugovora za graditeljstvo u Republici Hrvatskoj je relevantno da poslodavac obavlja djelatnost iz područja građevinarstva te srodnih djelatnosti koje su klasificirane i upisane u sudski registar, bez obzira je li strani ili domaći poslodavac .

VAŽENJE KUG –a U DJELATNOSTIMA (članak 2. KUG-a)

Pitanje poslodavca za pravno tumačenje temeljem kojih kriterija smatrate kako ova tvrtka ima obvezu primjene Kolektivnog ugovora za graditeljstvo. koja temeljem NKD-a,ima razvrstanu djelatnost kako slijedi: Brojčana oznaka: 92 , Djelatnost: **Proizvodnja cementa Šifra djelatnosti prema NKD 2007: **2351**, Smatra kako nema obvezu primjene Kolektivnog ugovora za graditeljstvo jer se nalazi u razredu C, Prerađivačka industrija, a ne u razredu F, Građevinarstvo,I . nije član HUP-a.**

19.Odluku /tumačenje odredbe članka 2. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo - Važenje u djelatnostima (od dana 07.10.2020).

Sukladno odredbi članka 2. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (NN broj 115,/15 26/18, 102/20, 104/20) se primjenjuje na sve poslodavce (fizičke i pravne osobe) koje obavljaju djelatnosti iz područja građevinarstva (koje primjerice navodi) te srodnim djelatnostima, koje su :

- **klasificirane prema Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) ili utvrđene posebnim zakonom (npr. Zakon o gradnji) i**
- **upisane u sudski registar**

dakle , za primjenu Kolektivnog ugovora za graditeljstvo je relevantno da poslodavac obavlja djelatnost iz područja građevinarstva te srodnih djelatnosti koje su klasificirane i upisane u sudski registar, bez obzira na opseg obavljanja djelatnosti. Ako poslodavac obavlja samo djelatnost Proizvodnju cementa (NKD 2007. 2351)na njega se ne primjenjuje Kolektivni ugovor za graditeljstvo.

VISINA NAKNADE ZA BOLOVANJE (članak 52 KUG-a)

Pitanje poslodavca za tumačenje članka 52. Da li to znači da najviši mjesečni iznos naknade plaće za vrijeme bolovanja za puni mjesec na teret poslodavca isto ne smije prelaziti 4.257,28 kn, kao što je to slučaj kada se bolovanje obračunava na teret zavoda, Ili se bolovanje na teret poslodavca obračunava

na način da se uzme prosječna svota plaće koja je radniku isplaćena u prethodnih 6 mjeseci te osnovicu za obračun plaće čini 70% njegove bruto satnice za dane bolovanja na teret poslodavca.

20. Odluka /tumačenje odredbe članka 52 . stavak 1. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo- Visina naknade za bolovanje (od dana 07.10.2020.).

Prema stavku 1. članka 52. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (NN broj 115,/15 26/18, 102/20, 104/20) u slučaju odsutnosti s posla zbog bolovanja radniku pripada naknada plaće u visini utvrđenoj propisima o zdravstvenom osiguranu.

Za vrijeme bolovanja do 42 dana naknadu plaće isplaćuje poslodavac u visini 70 % od osnovice koja se izračunava sukladno propisima iz područja zdravstva .Taj Iznos naknade plaće nije limitiran iznosom od 4.257,28 kuna kao što je to slučaj kada se naknada isplaćuje na teret Zavoda. Za dodatno mišljene o detaljnijoj primjeni propisa glede obračuna i isplate naknade plaće zbog bolovanja radniku upućujemo na nadležno ministarstvo zdravstva RH.

RAD NEDELJOM I BLAGDANOM (članak 45. KUG-a)

Pitanje poslodavca članak 45. rad nedjeljom i blagdanom. Stariji KU kaže "za rad na dane blagdana i u neradne dane utvrđene zakonom, radnik ima pravo na plaću uvećanu za 50% i naknadu plaću u visini utvrđenoj u čl. 49.st.2 KU. To znači ima pravo na naknadu plaće jer je blagdan i na uvećanu plaću jer je radio na blagdan od 50%. Kolektivni iz 2020. godine spominje da se "rad nedjeljom plaća 30% više , a rad na dane blagdana, Uskrsa i neradnih dana 50% više" .Dali li to znači da ako radnik radi na dan blagdana prima uvećanje od 50%, naknadu place jer je blagdan , ili samo uvećanje od 50% bez naknade za blagdan.

21.Odluka /tumačenje odredbe članka 45.stavak 3. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo -Rad blagdanom (od dana 07.10.2020.)

Sukladno odredbi članka 45. stavak 3 . Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (NN broj 115,/15 26/18, 102/20, 104/20) radnik za rad na dane blagdana i u neradne dane utvrđene Zakonom ima pravo na plaću uvećanu 50 %..

Ova odredba ne isključuje pravo radnika na naknadu plaće za vrijeme blagdana odnosno za neradne dane ako navedeno pravo proizlazi iz posebnog Zakona. Upućujemo na Zakon o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u RH (NN 110/19).

POČETAK PRIMJENE ODREDBI ČLANKA 38.i 39. KUG-a

Pitanje poslodavca: Minimalna plaća po kolektivnom ugovoru za graditeljstvo primjenjuje se od 1. rujna 2020 godine 4 200 kuna . To se odnosi na plaću za 8 mjesec isplata u rujnu ili za plaću za 9 mjesec -isplata u listopadu ?

22.Odluka /tumačenje odredbe članka 38, 39. i Tarifnih stavova Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (od dana 07.10.2020)

Sukladno odredbi članka 38. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (NN broj 115,/15 26/18, 102/20, 104/20), najniža osnovna plaća za najjednostavnije poslove utvrđuje se , počevši od 1.rujna 2020 .godine u mjesečnom iznosu 4.200.00 kuna .

S obzirom na navedeno povećanje najniže osnovne plaće , sukladno odredbi članka 39. stavak 2.Kolektivnog ugovora za graditeljstvo, novim tarifnim stavovima povećane su i osnovne plaće za sve grupe i podgrupe složenosti .

S obzirom na naprijed navedeno, obračun plaća radnika prema novom izračunu odnosi se na obračun plaća radnika za mjesec rujan 2020 godine i na isplatu u mjesecu listopadu 2020 godine.

TARIFNI STAVOVI – PRILOG 1 KUG-u 1 (članak 39.KUG-a)

Pitanje poslodavca - mladi poduzetnik u građevini. Obraća se Povjerenstvu radi svrstavanja stranih radnika u tarifni model. Zanima ga da li može dobiti točan odgovor za točne poslove, pod koje zanimanje spada GLETAR , TAPETAR i POSTAVLJANJE PROZORA. Jer tih zanimanja nema, a to su ljudi koji znaju samo to raditi. Prilikom dobivanja slanja zahtjeva HZZ mu je odbio zahtjev jer toga zanimanja nema pa sam se odlučio pitati Povjerenstvo. Jernavodi: pokušajte shvatiti moju perspektivu, ja gletara ne mogu staviti pod zidara(to sigurno svako može razumjeti da to nisu ista zanimanja), a tapetara pod soboslikara jer u radnoj dozvoli treba biti točno definirano koji će posao obavljati pogotovo ako će biti upućeni radnik. Sad ne znam dali sam u pravu no volio bih saznati odgovor tako da bih mogao krenuti sa poslom. Kazne u Njemačkoj su za pravne osobe preko 30 000€ ako se ispostavi da je radio jedan posao u ovom slučaju gletanje ,a izdana dozvola za zidara (ili neko drugo zanimanje koje je srodno tome).

23.Odluka /tumačenje odredbe članka Članak 39. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo - Tarifni stavovi (od dana 07.10.2020.)

Sukladno članku 39. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo(NN broj 115,/15 26/18, 93/20, 104/20) Prilog 1 u Tarifnim stavovima je izvršeno razvrstavanje i vrednovanje poslova - radnih mjesta na osnovi složenosti i normalnih uvjeta rada na tim radnim mjestima za ukupno 10 grupa. Za svaku grupu i podgrupu složenosti, poslovi odnosno radna mjesta su određeni primjerice i to prema formalnoj kvalifikaciji i nazivu ili samo prema nazivu posla- radnog mjesta.

Sukladno članku 8. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo, poslodavac samostalno utvrđuje svoj organizacijski ustroj, organizacijske i radne dijelove, opis poslova, strukturu, i broj radnika i uvjete (formalne i neformalne) koje radnici moraju ispunjavati za obavljanje pojedinih poslova uvažavajući i sve uvjete propisane zakonom ili drugim propisom. Kod vrednovanja poslova – radnih mjesta, poslodavac mora voditi računa da osnovna plaća za pojedina radna mjesta ne može biti niža od visine osnovnih plaća utvrđenih tarifnim stavkama iz Kolektivnog ugovora za graditeljstvo.

Poslovi GLETAR, TAPETAR i POSTAVLJANJE PROZORA, iako, prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja RH, nisu propisani kao samostalna građevinska zanimanja, isti pripadaju u građevinske poslove visokogradnje odnosno u poslove završnih radova u građevinarstvu i prema složenosti i vrednovanju se svrstavaju :

- u III. Grupu - srednje složeni poslovi u kojima se rad ponavlja (za građevinske radnike početnike) ,ili
- IV a – složniji i raznovrsniji poslovi za čije obavljanje su potrebne konzultacije ili
- IV b grupu – složniji i raznovrsniji poslovi za čije je obavljanje potrebna samostalnost u obavljanju.

Ako su osnovne plaće radnika, utvrđene u aktima poslodavca ili ugovorom o radu u većem novčanom iznosu i time povoljnije za radnika, nema zapreke da se radnicima iste isplaćuju pri čemu treba voditi računa o načelu „jednaka plaća za jednaki rad“.

VAŽENJE KUG-a U DJELATNOSTI (članak .2 KUG-a)

HUP- UPG je prosljedio upit inženjera/projekatara/arhitekata iz tvrtki koje djeluju u prostornom planiranju i gradnji te pitaju jesu li obveznici KUG. Kako im je djelatnost registrirana prema NKD grupi M stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, a imamo tumačenje kojim se potvrđuje da se KUG primjenjuje na grupu F građevinarstvo u slučaju da je poduzeće za nju registrirano i da obavlja građevinsku djelatnost, koju pak ne obavljaju predmetna inženjerska poduzeća, molim potvrdite je li uopće potrebno da tijelo za tumačenje KUG donosi dodatnu odluku za sektor M.

24. Odluka /tumačenje odredbe članka 2. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo, - Važenje u djelatnostima (od dana 10.03.2021.)

Sukladno odredbi članka 2. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (NN broj 115./15 26/18, 93/20, 104/20) se primjenjuje na sve poslodavce (fizičke i pravne osobe) koje obavljaju djelatnosti iz područja građevinarstva (koje primjerice navodi) te srodnim djelatnostima, koje su :

- **klasificirane prema Odluci o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) ili utvrđene posebnim zakonom (npr. Zakon o gradnji) i**
- **upisane u sudski registar**

dakle, za primjenu Kolektivnog ugovora za graditeljstvo je relevantno da poslodavac obavlja djelatnost iz područja građevinarstva te srodnih djelatnosti koje su klasificirane i upisane u sudski registar, bez obzira na opseg obavljanja djelatnosti. Ako poslodavac obavlja samo djelatnost M stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (prema NKD) na njega se ne primjenjuje Kolektivni ugovor za graditeljstvo. Ako je poslodavac član HUP-UPG. Kolektivni ugovor ga obvezuje na osnovi članstva u HUP-Udruge poslodavaca graditeljstva, kao reprezentativne udruge koja je potpisnica Kolektivnog ugovora za graditeljstvo.

GODIŠNJI ODMOR (Članak 30. KUG-a)

Pitanje poslodavca: moli za tumačenje članka o godišnjim odmorima djelatnika. Navedeno je da se trajanje godišnjeg odmora povećava za svakih 4 godine radnog staža za 1 dan. Da li se pritom gleda ukupan radni staž djelatnika ili radni staž proveden u poduzeću?

25.Odluka /tumačenje odredbe članka 30 . Kolektivnog ugovora za graditeljstvo - Godišnji odmor (od dana 10.03.2021.)

Sukladno odredbi članka 30.stavak 4. alineja 1. Kolektivnom ugovoru za graditeljstvo (NN broj 115./15 26/18, 93/20, 104/20), Trajanje godišnjeg odmora povećava se za svakih navršenih četiri godine staža za 1 radni dan, pri čemu se radni staž radnika računa u ukupnom trajanju tj. uračunava se radni staž ostvaren kod sadašnjeg i prethodnih poslodavaca koji je upisan u e- radnu knjižicu.

TARIFNI STAVOVI - PRILOG 1 KUG-A POSLOVI S POSEBNIM OVLAŠTENJIMA (članak 5.i 39.KUG-a)

Pitanje poslodavca_:zanima me da li netko tko ima ugovor o radu za radno mjesto glavnog inženjera gradilišta (IX. grupa) može ujedno biti imenovan članom uprave (što bi prema kolektivnom ugovoru bila X. grupa) a i dalje imati ugovor na radno mjesto glavnog inženjera gradilišta. Naime, u manjim

firmama ne možete imati zaposlene ljude koji samo vrše poslove članova uprave nego to rade usput zajedno sa svojim ostalim radnim zadacima?

26.Odluka /tumačenje odredbe članka 5 i 39. Tarifnih stavova Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (od dana 10.03.2021).

Sukladno odredbi članka 39. i Tarifnim stavovima Kolektivnog ugovora za graditeljstvo (NN broj 115,/15 26/18, 93/20, 104/20), IX grupa složenosti poslova je minimalna grupa u koju mogu biti razvrstani poslovi glavnog inženjera . Prema članku 5. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo, obvezna primjena Kolektivnog ugovora za graditeljstvo, a time i Tarifnih stavova se ne odnosi na osobe s posebnim ovlaštenjima čija prava i obveze se u pravilu uređuju posebnim ugovorom, ali nema zapreke da se pri tome koriste osnove i mjerila za vrednovanje poslova i zadataka sukladno navedenim Tarifnim stavovima.

NAKNADA ZA BOLOVANJE DO 42 DANA (Članak 52. st.1.KUG-a)

Pitanje poslodavca : kako se Kolektivnim ugovorom u građevinarstvu regulira bolovanje do 42 dana kada isto nismo regulirali Ugovorom o radu niti Pravilnikom o radu (manje od 20 zaposlenih)?

Napomena : Dana 10.03.2021. članovi Zajedničkog povjerenstva jednoglasno uputili na Odluka /tumačenje odredbe članka 52 . stavak 1. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo - visina naknade za bolovanje od dana 07.10.2020. (op.a.: u tekstu evidentirana pod brojem: 20.) koja se primjenjuje u ovom slučaju.)

TJEDNI ODMOR (članak 29 . KUG-a)

Pitanje: sindikalni povjerenici **traže** tumačenje slobodnog dana u radni dan nakon odrađenog vikenda. Po dogovorima s rukovodstvom /Uprava i voditeljima gradilišta/ na udaljenim gradilištima radimo na slijedeći način: ponedjeljak, utorak., srijeda četvrtak, petak, subota, nedjelja, ponedjeljak, utorak, srijeda, četvrtak i petak, s tim da se tog petka u popodnevnim sati putuje kući. Radnici se vraćaju na posao u utorak do 07.sati ujutro! I tako u ciklusima. Ponedjeljak, dan prije povratka na posao ostaje sporan, tj. kako ga tretirati i tko ga plaća? Poslodavac ili pak sam radnik od svojih zarađenih sati? Odnosno taj ponedjeljak je slobodan dan za prethodni vikend - da li to zadovoljava uvjete KU?

27.Odluka /tumačenje odredbe članka Članak 29.Kolektivnog ugovora za graditeljstvo – Tjedni odmor (od dana 28.04.2021.)

Sukladno članku 29. stavak 2. i 3. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo(NN broj 115,/15 26/18, 93/20, 104/20, dalje : KUG) radnik ima pravo na tjedni odmor u neprekidnom trajanju 36 sata koji će koristiti nedjeljom te u dan koji nedjelji prethodi odnosno iza nje slijedi. Korištenje dana neiskorištenog tjednog odmora mora mu se omogućiti u razdoblju dva tjedna. Sukladno stavku članku 29. stavku 4. KUG-a radniku se u konkretnom slučaju zbog nejednakog rasporeda omogućilo korištenje tjednog odmora za prethodni tjedan unutar razdoblja od dva tjedna . Dakle, navedeno korištenje tjednog zamjenskog odmora zadovoljava propisane uvjete iz KUG-a pod pretpostavkom da je odluka o nejednakom rasporedu donesena sukladno članku 25. KUG-a.

PRIMJENA KUG-a NA RADNIKE ZAPOSLENE U AGENCIJI (članak 2 i 4 KUG-a)

Pitanje poslodavca /agencije prosljedila HGK.: ako zapošljavamo u agenciju radnika iz sektora građevine, podliježemo li kao agencija kolektivnom ugovoru radnika u građevini? Da pojednostavim, ako je radnik zaposlen u agenciji Val-hit mora li radnik biti prijavljen na minimalac po kolektivnom ugovoru u građevini, ili ga se može prijaviti na normalni hrvatski minimalac? Moram napomenuti da mi je ta informacija prijeko potrebna, stoga bih Vas molio za što je moguće brži odgovor.

28.Odluku /tumačenje odredbe članka Članak 2.i 4. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo- primjena KUG-a na radnike (od dana 28.04.2021.)

Sukladno članku 2. i 4. kolektivnog ugovora Kolektivnog ugovora za graditeljstvo(NN broj 115./15 26/18, 93/20, 104/20, dalje : KUG) za primjenu kolektivnog ugovora za graditeljstvo je relevantno da se KUG primjenjuje na radnike svih struka kod poslodavaca koji obavljaju djelatnosti navedene u stavku. 1 članka 2. KUG . Ugovorena plaća i drugi uvjeti rada ustupljenog radnika za vrijeme rada kod fizičke ili pravne osobe koja obavlja djelatnosti navedene u stavku 1. članka 2. moraju biti utvrđeni kao i za zaposlene radnike na istim poslovima, dakle, moraju im se osigurati osnovne plaće i druga ugovorena prava sukladno KUG-u.

OSNOVNA PLAĆA –DEFINIRANJE NORMALNOG UČINKA (članak 37 st.1. KUG-a)

Pitanje poslodavac, članica HUP UPG: predlažemo da Povjerenstvo za tumačenje Kolektivnog ugovora za graditeljstvo izda tumačenje odredbe 37. st. 1. KUG-a, posebno s ciljem definiranja normalnog učinka kao uvjeta za obračun osnovne plaće. U poslovnoj praksi utvrđivanja učinka radnika u građevinarstvu poznate su grupne norme i pojedinačne norme, te je odgovarajuća definicija tog uvjeta nužna u cilju provođenja u praksi odredbe čl.37 st. 1 KUG-a .

29.Odluku /tumačenje odredbe članka 37. stavak 1.i 2. KUG-a – Osnovna plaća , definiranje normalnog učinka (od dana 28.04.2021.)

Sukladno članku 37. stavak 1. Kolektivnog ugovora za graditeljstvo(NN broj 115./15 26/18, 93/20, 104/20, dalje : KUG) osnovna plaća radnika za puno radno vrijeme i normalni učinak utvrđena na osnovi složenosti poslova radnog mjesta i normalne uvjete rada na tom radnom mjestu a u skladu sa KUG-om predstavlja najniži iznos kojeg je poslodavac dužan isplatiti radniku. Sukladno članku 37. stavak 2. normalnim učinkom smatra se:

- puno izvršenje norme, ili
 - ostvareni planirani doprinos u radu utvrđen aktom poslodavca ili
 - ostvareni planirani doprinos u radu uobičajen za obavljanje pojedinih poslova
- Pod normalnim učinkom za puno izvršenje norme smatra se učinak koji je radnik dužan ostvariti prema standardnim normama za izvođenje građevinskih radova i drugih radova te prema kalkulativnim jedinicama u okviru punog radnog vremena prilagođenim tehnologiji građenja na konkretnom gradilištu.

U Zagrebu, 22.07.2021. godine

Pripremila : Jasenka Vukšić, dipl iur. predsjednica Zajedničkog povjerenstva